

In dit thema...

heb je ontdekt dat in de zestiende eeuw mensen meer gingen onderzoeken en zelf nadenken. Ze vertrokken op ontdekkingsreis en sommige gelovigen wilden de kerk hervormen. Op het leerblad vind je een samenvatting van het thema. Op dit blad vind je nog eens alle belangrijke begrippen op een rijtje: een verzameling van de woordenlijstjes die ook op je werkbladen staan.

Les 1: Woeste avonturen

Dit heb je gedaan

Je hebt gebibberd bij zeemonsters en je hebt de gevaren van ontdekkingsreizen onderzocht. Je luisterde naar het verhaal van Columbus. Je hebt uitgezocht of jij een ontdekkingsreiziger zou kunnen zijn.

Christoffel Columbus handel

- Ontdekkingsreiziger die Amerika ontdekte.
- Kopen en verkopen van bijvoorbeeld tabak of cacao (chocolade).

ontdekkingsreiziger

- Iemand die op zoek gaat naar nieuwe wegen, vaarroutes of gebieden.

Les 2: Bedriegers in de kerk

Dit heb je gedaan

Je hebt geluisterd naar de mening van twee gelovigen: Luther en de paus. Je hebt een filmpje over de ruzie in de kerk bekeken. Je onderzocht wie volgens jou de bedrieger is.

aflaat

- Dure brief van de kerk waarin stond dat je naar de hemel ging ook al had je verkeerde dingen gedaan.

hervormer

Luther

paus

rooms-katholieke kerk

- Iemand die iets in de samenleving verandert.
- Duitse monnik die het niet eens was met de paus.
- Hoogste baas in de rooms-katholieke kerk.
- Verzamelplaats voor mensen die geloven in Jezus. De hoogste baas van deze kerk woont en werkt in Rome.

Les 3: Tachtig jaar oorlog!

Dit heb je gedaan

Je hebt als journalist gekeken naar de opstand van Nederland. Je luisterde naar de verhalen van verschillende getuigen en je maakte er een reportage over.

beeldenstorm

– Vernieling van beelden en schilderijen in katholieke kerken.

Filips II

– Koning van het Spaanse rijk, waar de Nederlanden ook een deel van waren.

katholieken

– Mensen die geloven in Jezus (christenen). De baas van de katholieken is de paus in Rome.

ketter

– Iemand die het niet eens was met de katholieke kerk en om die reden als een misdadiger werd behandeld.

protestanten

– Christenen die het niet eens waren met de rooms-katholieke kerk en een andere kerk oprichtten.

republiek

– Land zonder koning.

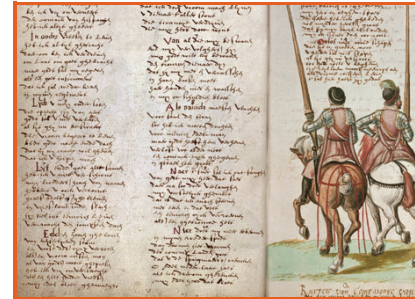
Tachtigjarige Oorlog

– Oorlog tussen Spanje en de Nederlanden die duurde van 1568 tot 1648.

Willem van Oranje

– Prins van het plaatsje Orange. Hij hielp tot 1567 de Spaanse koning met het bestuur van de Nederlanden. Na 1567 had hij ruzie met koning Filips II.

Les 4: Oranje en Spanje

Dit heb je gedaan

Je hebt geluisterd naar het Nederlandse volkslied en meegezongen. Je hebt onderzocht waar dit lied eigenlijk over gaat.

geuzen

– Strijders tegen de Spanjaarden bij het begin van de Tachtigjarige Oorlog.

geuzenliederen

– Liedjes die de geuzen zongen waarin hun heldendaden werden verteld of werd gespot met de Spanjaarden.

het Wilhelmus

– Het Nederlandse volkslied. Een volkslied wordt gezongen bij sportwedstrijden en herdenkingen. In veel landen wordt het volkslied op scholen gespeeld voordat de lessen beginnen.

Les 5: Stoere zestiende-eeuwers

Dit heb je gedaan

Je hebt onderzoek gedaan naar vijf mensen uit de zestiende eeuw. Je hebt zelf punten gegeven aan hun prestaties en de stoerste zestiende-eeuwer gekozen.

Azië	– Uit Ceylon en Ambon kwamen waardevolle specerijen.
Gouden Eeuw	– De 17e eeuw, een tijd waarin veel geld werd verdiend in de Republiek der Nederlanden. In deze periode bloeide ook de wetenschap en kunst.
Oostzeevaart	– Handel tussen de Hollanders en de landen aan de Oostzee, zoals Zweden.
pakhuizen	– Gebouw waarin veel goederen worden opgeslagen.
specerijen	– Kruiden uit Azië, bijvoorbeeld kaneel en nootmuskaat. Met deze producten werd veel geld verdiend.